

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

OKM/16/010/2018

Lausunto: hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää kunnioittavimmin lausuntonaan seuraavaa.

Tiivistelmä

- SYL kannattaa esitystä toisen asteen oppimateriaalilisästä, joka tukee taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevia opiskelijoita ja on oikean suuntainen askel koulutuksellisen tasa-arvon ja saavutettavuuden parantamiseksi.
- Lukio-opintoihin myönnettävä kymmenes tukikuukausi tulee toteuttaa siten, ettei se aseta eri opiskelijoita eriarvoiseen asemaan syyslukukauden alkamisen vaihtelun vuoksi.

Oppimateriaalilisä

SYL kannattaa esitystä toisen asteen oppimateriaalilisästä. Tuki on oikeasuuntainen toimenpide koulutuksellisen tasa-arvon ja saavutettavuuden parantamiseksi. Oppimateriaalilisän huomioimatta jättäminen yleisen asumistuen ja sotilasavustuksen tarveharkinnassa turvaa, että taloudellinen tuki kohdentuu tuensaajalle täysimääräisenä, eikä leikkaa muita etuuksia.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat 2500 euroa. Esitetty oppimateriaalilisä riittää kattamaan vain hieman yli puolet näistä kustannuksista, eikä siten saavuta tavoitetta maksuttomasta toisesta asteesta. SYL kannattaa tavoitteen saavuttamiseksi tarkastelemaan myös oppimateriaalien lainaamisen, kierrättämisen, digitaalisten materiaalien ja muiden kustannustehokkaiden vaihtoehtojen hyödyntämistä.

Lukiokoulutuksen lukuvuoden tukiajan pidentäminen

SYL näkee lukio-opintojen tukikuukausien kasvattamisen kymmeneen kuukauteen yhdenvertaisuutta lisäävänä tekijänä toisen asteen koulutusten välillä, mutta lakiesitys saattaa nykymuodossaan asettaa opiskelijoita eriarvoiseen asemaan.

Opintotukilain 7 c § mukaan opintotukea voidaan myöntää kalenterikuukautta kohden, jos siinä on vähintään 18 opintotukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää. Lukiokoulutuksen tukiajan pidentäminen kymmeneen kuukauteen voi olla ristiriidassa aiemman lainsäädännön kanssa yksittäisissä tapauksissa, kun opinnot alkavat elokuun 14. päivän jälkeen. Eroja on sekä alueellisesti kuntien välillä sekä ruotsinkielisten lukiodien syyslukukauden aloitusajankohdissa.

Vaihtoehto opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi on keventää 18 päivän sääntöä. Yli puolet kalenterikuukauden opintotukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää täytyisi, jos 18 päivän säännön sijaan ehto olisi 16 päivää. Muutoksen myötä syyslukukauden opintojen alkaessa elokuun 16. päivänä ei opiskelija menettäisi kyseisen kauden opintotukeaan.

18. päivän säännön lieventämisen vaikutus korkeakouluopiskelijoiden opintotukeen olisi vähäinen. Syyslukukausi alkaa keskimäärin syyskuun alussa ja opinnot päättyvät kevätlukukaudella toukokuun aikana. Mahdolliset vaikutukset kohdistuisivat kesken opintotukeen oikeuttavan kuukauden valmistuviin opiskelijoihin.

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry.

Miika Tiainen
puheenjohtaja

Eero Manninen
pääsihteeri

Lisätietoa:

Jani Sillanpää

Sosiaalipolitiikan asiantuntija

+358(0)400787006, jani.sillanpaa@syl.fi